

ADAM
KENCKI

NIKOLA
RÁČOVÁ

ZUZANA
ŠRÁMKOVÁ

PETRA
DAMAŠKOVÁ

KATARÍNA
SVETLÍKOVÁ

LUCIA
KUKLIŠOVÁ

TEREZIE
FOLDÝNOVÁ

MATĚJ
SKALICKÝ

5

Galerie Valchařská byla v roce 2014 založena v prostorách brněnské Tiskárny Helbich. U jejího zrodu stála myšlenka přivést umění přímo na místa, kde o něm vznikají mnohé výtečné a krásně provedené knihy. Měla se stát – a snad také stala – místem, kde se při vernisážích potkají umělci, historici umění, kurátoři, ale také grafici a tiskaři, kteří jejich díla zpracovávají do knižní podoby.

Výstavní program galerie byl od počátku určen třemi výstavami do roka. Dvě z nich byly věnovány začínajícím fotografům, studentům uměleckých škol. Přesto ke každé z výstav vznikl katalog, který mapoval jejich práci, obsahoval kurátorský text a také podrobné faktografické údaje. Zmíněné katalogy jsou dodnes součástí každé výstavy, jsou zdarma k dispozici všem návštěvníkům a lze je stáhnout v elektronické podobě na webu galerie. I těmito kroky si Galerie Valchařská od počátku kladla za cíl objevovat mladé talenty a ukázat jejich práci široké veřejnosti. Na Valchařské tak vznikly první katalogy (a leckdy také první samostatné výstavy) například Lence Glisníkové, Adamovi Kenckému, Zuzaně Šrámkové či Lucii Kuklišové, tvůrcům, kteří se již velmi úspěšně usazují na domácí umělecké scéně.

Třetí z výstav byla věnována naopak etablovanému tvůrci a ke každé vznikl svébytný knižní výstup. V programu Galerie Valchařská se tak postupně objevili Dita Pepe, Tereza Kabůrková, Evžen Sobek, Imrich Veber, Iren Stehli a Michal Kalhous. Stejně jako v případě studentských prací nebylo ani v těchto případech jiné kurátorské měřítko než vnitřní kvalita samotného díla. Mnohé z výstav vznikly jako ojedinělé projekty přímo pro galerii, mnohé publikace připravovali špičkoví domácí grafici (například Milan Nedvěd, Anežka Hrubá Ciglerová, Jan Havel).

Původní koncept Galerie Valchařská se v průběhu času vyvíjel. V posledních dvou letech galerie vyhlašuje OPEN CALL, aby se tak co nejvíce otevřela mladým tvůrcům a výběr nebyl omezen pouze jedním kurátorem. Přibyl také jeden výstavní termín propojený se vznikem reprezentativního fotografického kalendáře. Letošní výročí pak galerie oslaví výstavou a vydáním publikace pozapomenutého slovenského fotografa Vladimíra Košťala.

$$\frac{2014}{2019}$$

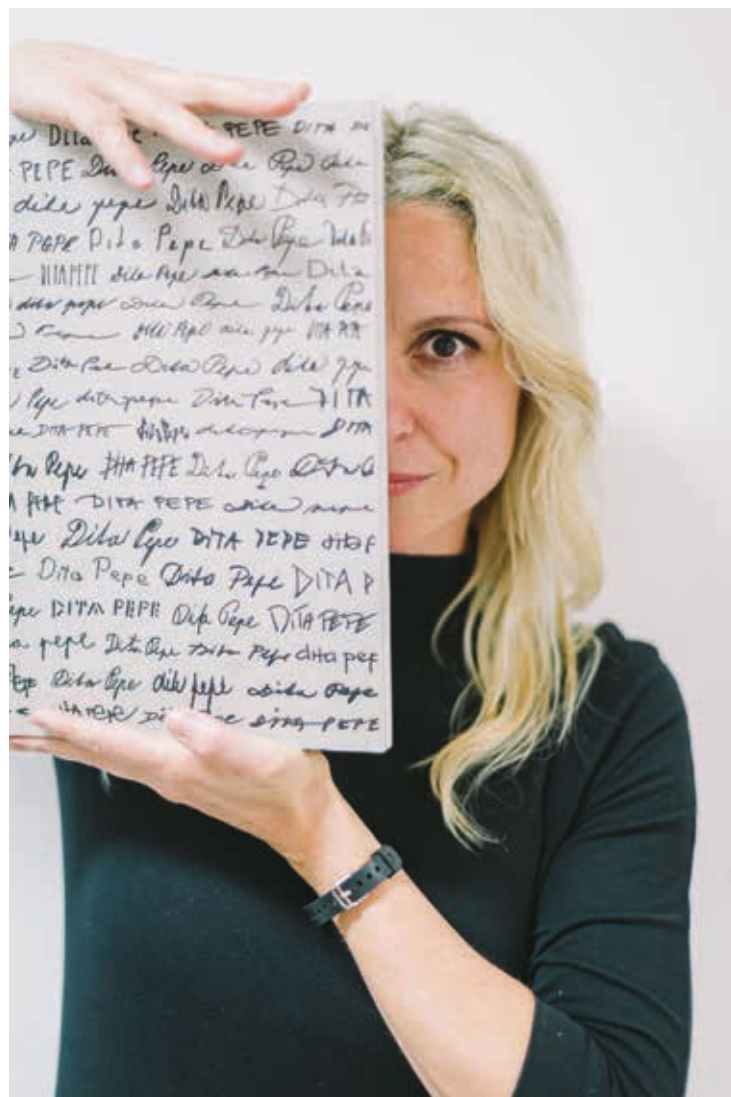
Ve stavu věcí

LUCIA
KUKLIŠOVÁ

Během tříletého studia v Ateliéru tvůrčí fotografie v Ostravě prošla Lucia cestu od fotografky závislé na okolní realitě k fotografce, která realitu hneře jako plastelínu a přetváří ji do vlastních kontextů. Zvolila si cestu přesné artikulace vlastních pocitů pomocí fotografie, tedy cestu těžkou, obvyklou pro mnohem starší autory, a dlužno také dodat, že cestu velmi nevděčnou. Její obtížnost je podtržena i tradiční prací v temné komoře a ruční tvorbou velmi rozměrných zvětšenin.

Výstava SELF-PORTRAITS se představila jako rozšířený, chronologicky řazený výběr fotografií z jednotlivých sérií Autoportrétů se ženami, Autoportrétů s muži a Autoportrétů s rodinami. Stejnojmennou knihu doplnily texty a komentáře samotné autorky, jež popisují vznik jednotlivých fotografií, a průvodní text Lukáše Bártla.

extra_ordinary

KATARÍNA SVETLÍKOVÁ

Fotografie Kataríny Svetlíkové se na první pohled můžou zdát banální a obyčejné, promlouvají však mimořádnou vnímavostí k okolí. K jeho bizarnosti, rozmanitosti, laskavosti a vtipnosti, které nezřídka tvoří základ našeho intimního prostoru, ale i světa jako takového.

O tom, co jsem dělal venku

ADAM
KENCKI

Soubor fotografií a textů vytvořil Adam Kencki různě na cestách, během pobytů v zahraničí, prostě venku. V cizině totiž trávil podstatnou část svého života a ono „venku“ pro něj znamená právě to nejbližší a nejintimnější.

TEREZA KABŮRKOVÁ

Hory a vody u Helbicha

Dílo Terezy Kabůrkové charakterizuje niterný vztah k české krajině a její obyčejnosti. Kniha *Hory a vody, zátíší a nebe* je plná fotografických zátíší z kuchyně, lesa a pohledů na oblohu. Promlouvá z nich kultivovaný zájem o bohatost, plnost a tonalitu fotografického obrazu.

2015

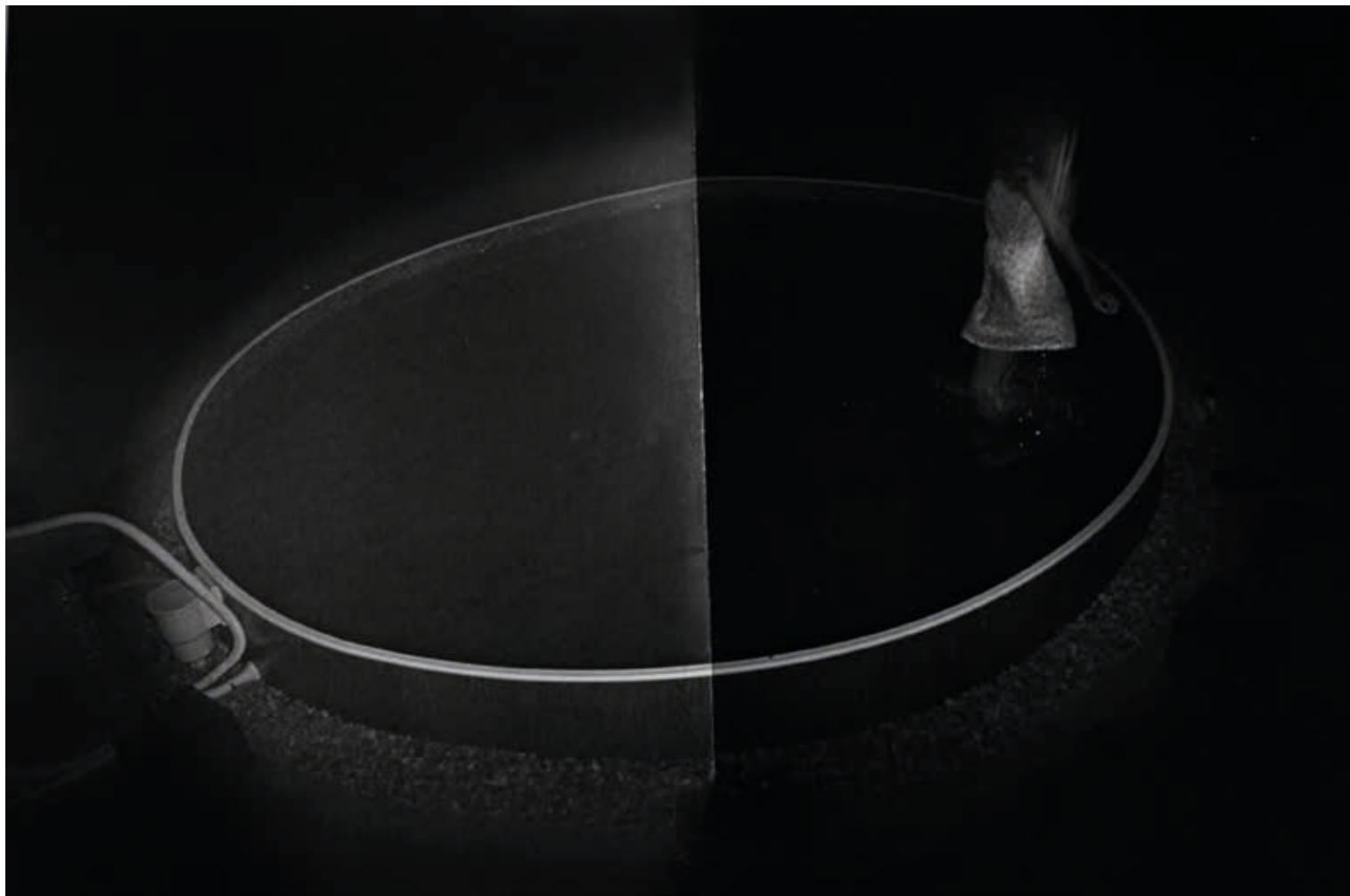

Rekonstrukce zapamatovaného

LENKA
GLISNÍKOVÁ

V souboru Rekonstrukce zapamatovaného se Lenka Glisníková poprvé výrazněji pustila do studia vlastní minulosti. Pomocí formálního klíče, který aplikovala na vlastní fotografický archiv, upozornila na nedokonalost lidské paměti a samotného média fotografie.

Spodní proud

ZUZANA
ŠRÁMKOVÁ

Cyklus Spodní proud fotografky Zuzany Šrámkové představuje snímky vytvořené v jedné z vyloučených lokalit Ostravy na ulici Spodní, kde zcela živelně bují umělecká komunita. Šrámková díky výborné znalosti prostředí, jehož je sama součástí, zaznamenává atmosféru plnou večírků, alkoholu, ale zároveň i laskavosti, otevřenosti a mezilidských vztahů.

2016

Jako student se Evžen Sobek pod vedením Jindřicha Štreita účastnil dokumentárního fotografického projektu Lidé Hlučínska. Po 20 letech se vrátil na místo činu, aby zjistil, jak se tento svérázný kraj změnil a jak jej vnímá on sám.

2016

Celých osm let docházel Imrich Veber do opavského Mariana, zařízení poskytujícího sociální služby klientům s mentálním či vícenásobným postižením, aby zaznamenal postupnou proměnu koncepce sociální péče. V rámci České republiky tak vznikl jeden z nejzajímavějších dokumentárních cyklů, který mapuje transformaci sociální péče.

Lajtar

TEREZIE
FOLDYNOVÁ

Cyklus Lajtar je shrnutím tří témat, která se stala pro autorku Terezii Foldynovou bytostně důležitými. Radí se mezi ně vlastní vzpomínky nebo ještě obecněji paměť, identita a městská krajina Ostravy a blízkého okolí.

2017

Krejčí Sláma

IREN STEHLI

Svérázného krejčího fotografovala Iren Stehli v letech 1976-1981. Vznikl tak obrazový deník nejen jeho práce a bytu, ale také jeho společenského života, zálib a zvyků. Samotný soubor nezobrazuje pouze život obyčejného člověka, ale zároveň poukazuje na schopnost žít svůj život v době, která volnosti zrovna nepřeje. Právě proto je v dějinách české fotografie Krejčí Sláma považován za oslavu lidskosti a bezprostřednosti.

2017

Krajina rovina

PETRA
DAMAŠKOVÁ

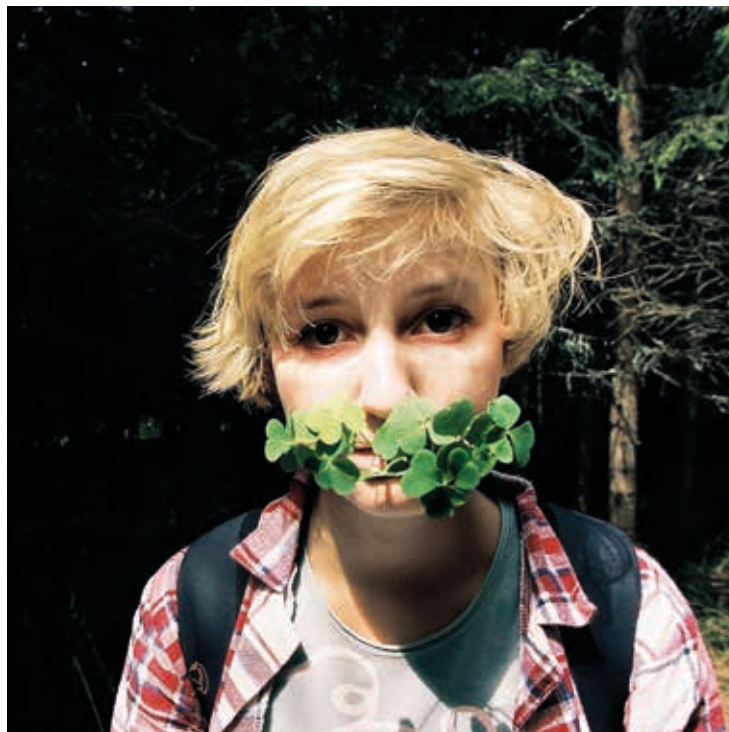
Autorka se ve své tvorbě zabývá velmi osobními a intimními tématy, která se odehrávají v bezprostředním okolí. Soubor Krajina rovina je citlivým a lehce melancholickým záznamem vlastních vzpomínek, vlastní cesty nejen krajinou vnější, ale také pomyslnou krajinou vnitřní.

2018

Nedel'a

SOŇA
MALETZ

Série fotografií s názvem Nedel'a se zaměřuje na téma stárnutí městského člověka. Divák se ocitá v pestrém světě důchodců, kteří si nevážají zpříjemnit život pravidelnými nedělními tanečními odpoledni. Návratem do mládí se v nich probouzí vnitřní rebelie vůči očekávaním společnosti o tom, jak se má běžný důchodce chovat. Zároveň si nelze nevšimnout, že veselé taneční neděle vyvolávají pocit určité osamělosti a nostalgie po časech minulých a po těch, kteří už nejsou mezi námi.

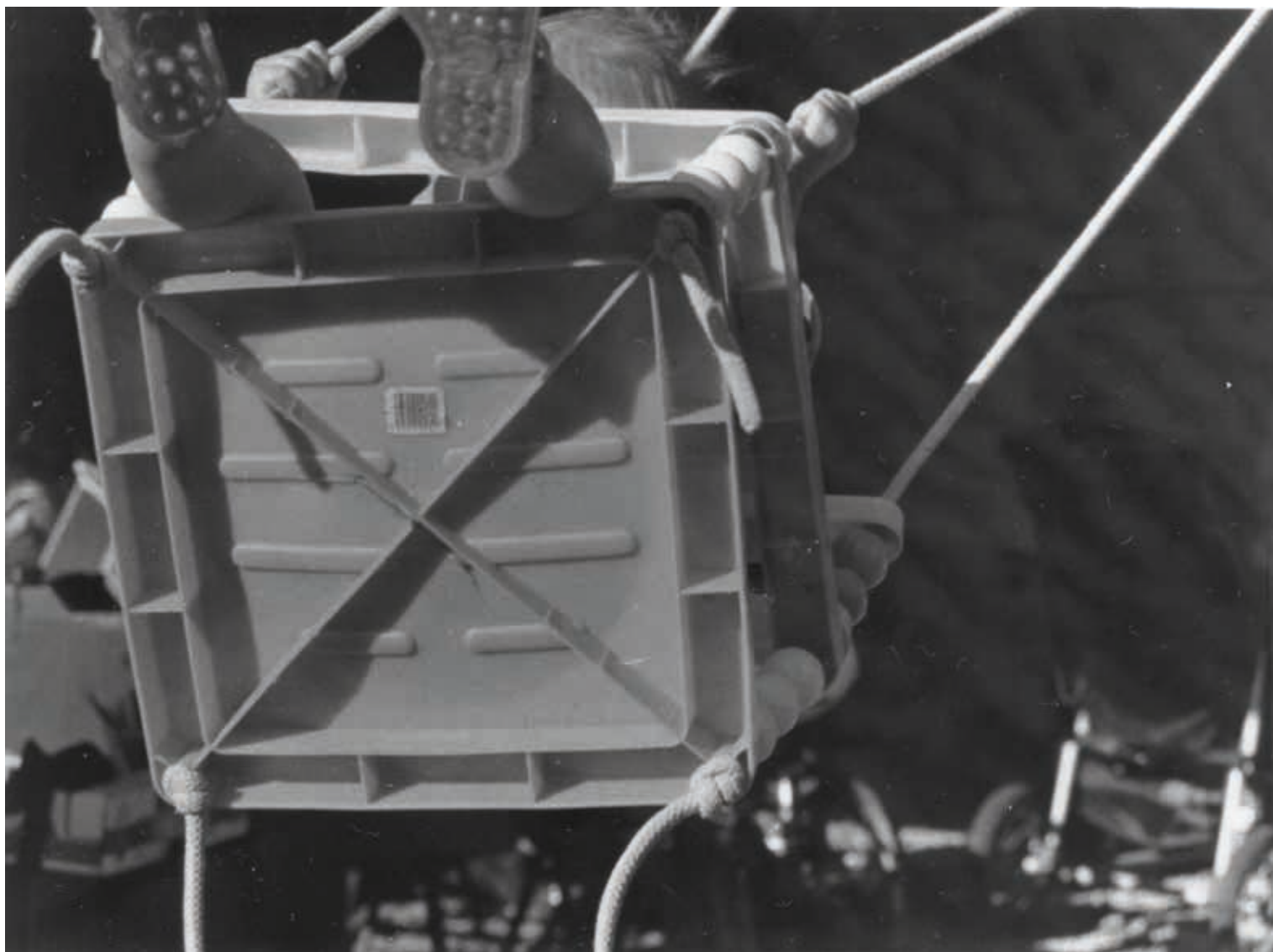

MICHAL KALHOUS

Sol omnia regit

Fotografie Michala Kalhouse jsou navýsost originální promyšleným používáním technické nedokonalosti, svébytnou tonalitou, velikostí finálních pozitivů a nakonec i vybranými záběry. Přesto ale nabízejí všem divákům základní a všeobecně srozumitelný systém hodnot tohoto světa, lektvar ryzosti a v nejlepším slova smyslu obyčejnosti.

ADOLF ROSSI

Fotograf Adolf Rossi (1920-2000) patřil k výrazným představitelům brněnské neskutečně silné a pestré fotografické scény padesátých a šedesátých let 20. století. On sám se však považoval spíše za solitéra. Tematicky měla jeho tvorba částečně blízko k fotografii všedního dne. Kromě toho se také zajímal o přírodu nebo divadlo. Svě dílo prezentoval na mezinárodních fotografických salonech po celém světě, kde dosáhl velkých úspěchů.

A solid blue square background.

ANNA
KHMELEVA

A solid green square background.

NIKOLA
RÁCOVÁ

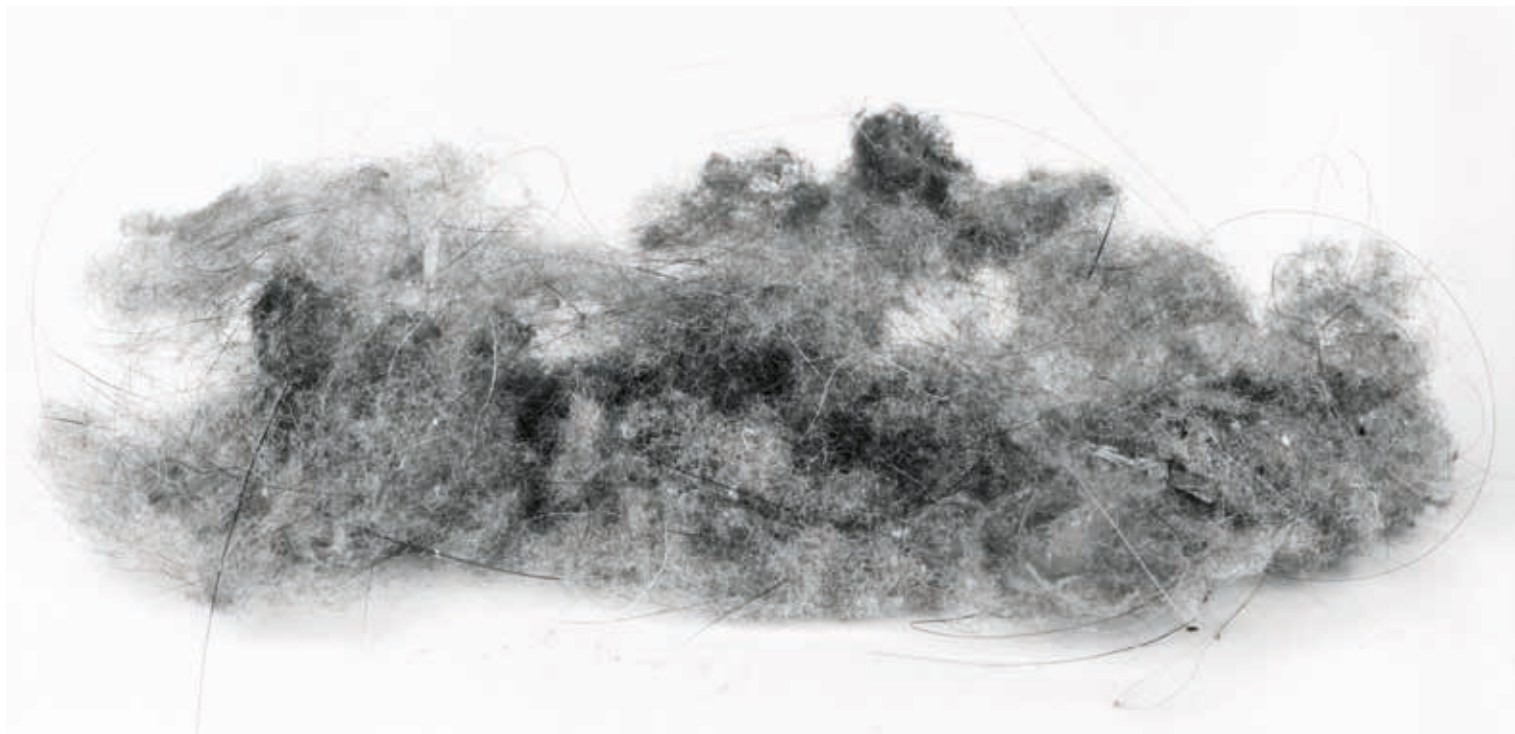
Dvě studentky Ateliéru tvůrčí fotografie Fakulty umění Ostravské univerzity spojuje v tvorbě podobný přístup k světu a příbuzná vizualita. Každá z nich však ve fotografiích řeší jiná témata a dávají jim odlišný obsah. Konceptem výstavy nebylo konfrontovat, ale spíše poukázat na možnosti, které médium fotografie při interpretaci obrazu nabízí.

Tři plus jedna

Vítězem výzvy OPEN CALL 2019 Galerie Valchařská se stal mladý absolvent ateliéru Reklamní fotografie UTB ve Zlíně Matěj Skalický. Jeho fotografie, výstavy a také tištěné ziny v sobě propojují konceptuální přemýšlení se silně osobním příběhem. Projekt Tři plus jedna vznikl speciálně pro prostor galerie a propojuje v sobě témata času a přenosu a sběru informací.

GALERIE **VALC** **AŘSKÁ**

Galerie Valchařská

2014-2019

V průmyslovém areálu na břehu řeky Svitavy, který poznáte už z dálky podle barevného komína Tiskárny Helbich, by jen málokdo čekal galerii. A přece! Její hledání trochu připomíná táborovou hru honba za pokladem, ale kdo chce, ten poklad nakonec najde.

U vchodu do tiskárny stačí už jen zazvonit na zvonek a vystoupat po schodech do prvního patra.

Od myšlenky založit galerijní prostor, který by v rámci výstav umožnil přátelská setkání lidí od tisku, umělců, grafiků a kurátorů, byl Robert Helbich často odrazován. Představa pravidelných výstav a příjemných setkání v něm ale sílila a v červnu roku 2014 se konala první vernisáž výstavy Lucie Kuklišové. Celkem 17 výstav během pěti let potvrdilo, že kancelářský prostor v tiskárně, kde se v rámci vernisáží konají také koncerty, křty knih a kalendářů, z české artmapy už jen tak nezmizí.

17 VÝSTAV

6 KNIH

10 KATALOGŮ

1753 CHLEBÍČKŮ

340 litrů vína

Už pět let prezentuje kurátorský výběr Lukáše Bártla současnou českou fotografii v jejím širokém spektru. Díky jeho pedagogickému působení na Katedře intermedií Ostravské univerzity se velká část vystavujících etablovala právě z řad jejích absolventů (Lucia Kuklišová, Katarína Svetlíková, Adam Kencki, Lenka Glisníková, Zuzana Šrámková, Terezie Foldynová, Petra Damašková, Anna Khmeleva, Nikola Rácová). Galerie tak postupně představila několik různorodých fotografických projektů, které pro většinu tvůrců znamenaly první odvážný krok do světa současného umění. Zároveň v něm zanechali stopu v podobě tištěného katalogu.

Výjimečné a přátelské vztahy Lukáše Bártla a Roberta Helbicha daly vzniknout výstavám etablovaných osobností (Dita Pepe, Iren Stehli, Tereza Kabůrková, Evžen Sobek, Imrich Veber a Michal Kalhous) spojeným s vydáním výjimečné a reprezentativní publikace.

Druhým výstavním projektem uvedeným v galerii v prvním roce existence byla výstava **Dity Pepe** a jejích SELF-PORTRAITS 1999-2014, které představily výběr fotografií z jednotlivých sérií Autoportrétů se ženami, Autoportrétů s muži a Autoportrétů s rodinami.

V dalším roce zaujala kurátora tonalita fotografického obrazu **Terezy Kabůrkové** a vznikla publikace Hory a vody, zátiší a nebe.

Soubor fotografií 20 představil obrazový záznam oblasti Hlučínska a Dolního Benešova, kam se **Evžen Sobek** vrátil po 20 letech, aby zachytil, jak se změnil tento svérázný kraj a jak jeho proměny vnímá on sám. Knihu charakterizuje nenápadný formát A3 a kroužková vazba s dírkou, díky níž se dá publikace zavěsit na stěnu.

Publikace **Iren Stehli** Krejčí Sláma byla inspirována původní fotoknihou, kterou si autorka podomácku skládala a lepila. Zrodila se takzvaná „kniha bez niti“, jež technologicky vychází z principu lepoprela a díky až památkářskému přístupu respektuje genezi vzniku fotografického cyklu.

Transformaci sociální péče v českém prostředí zachycuje dokument Mejdán podle plánu. Díky dlouhodobému vztahu fotografa **Imricha Vebera** s obyvateli zařízení Marianum se podařilo citlivě zachytit dobu, kdy sociální péče v českém prostředí zažívala přerod ze starého systému na nový, konkrétně změnu z hromadného bydlení na individuální.

Poslední z řady reprezentativních publikací věnoval kurátor dílu **Michala Kalhouse**. Fotografická poklona všednosti a každodennosti s prostým názvem Fotografie představuje obrazovou poctu každému ránu a večeru.

Poslední dva roky se vedení galerie rozhodlo rozšířit výstavní koncept a jeden termín věnovat vítězi veřejné výzvy OPEN CALL. Na základě výběru odborné poroty byl uveden sociálně laděný projekt Neděla slovenské autorky Soni Maletz a v roce 2019 zaujal porotu Matěj Skalický a jeho konceptuální projekt Tři plus jedna.

V galerii se od roku 2018 křtí také kalendáře, které každoročně vznikají na základě dlouhodobé spolupráce Tiskárny Helbich, kurátora Lukáše Bártla a renomovaných grafiků, jako jsou Hany Žáčková nebo Studio Anymade. Nabízí se otázka, zda má smysl vystavovat kalendář v umělecké galerii, když se v podstatě jedná o předmět každodennosti. Svým grafickým a technickým zpracováním se kalendáře Tiskárny Helbich díky spolupráci kurátora, grafika a tiskaře pohybují na hranici užitého umění a závěsného katalogu a tak se stávají uměleckým dílem.

Výtvarné umění úzce ladí s hudbou a tak nepřekvapí, že se v galerii během pěti let uskutečnila celá řada úžasných hudebních vystoupení. Prostorem zazněly písně bratří Nedvěďů v jazzovém pojetí Vilém Spilka Quartet z alba Podvod, které bylo nominováno na hudební cenu Anděl. Galerii několikrát ovládla také klasická hudba v podání smyčcového GEN TRIA (Hiroaki Goto, Tatsuya Shiro, David Šlechta) nebo japonské houslistky Sakury Itoh. Srdce návštěvníků si získali

písníkáři Vlado Nosál' (Queer Jane), Tereza Hill a Hantecoveduo Žaky a Agi (F.T.PRIM). Dýdžej Pepa Toldi a jeho Mejdán podle plánu roztančil celou galerii tak, že dole v provozu téměř nadskakovaly tiskové stroje. Všem ztraceným duším hráli Eva Jaroňová a Igor Genda a jejich No Fun at All in the House of Dolls. Asi nikoho nepřekvapí, že právě v Brně, které je považováno za moravské New Orleans, zazněly na první vernisáži jazzové skladby v podání Gabriela Kolčavová & Radek Bagar Jazz Trio. Ty také období úspěšných pěti let provozu galerie zvukově uzavřou.

Ve své podstatě stále mladé médium, jako je fotografie, fascinuje diváky už více než 180 let svou schopností zachytit moment, který se s okamžitou platností proměňuje v interpretaci minulosti. Fotka působí jako magnet pro ty, co s neodolatelnou touhou pronikají do blízkých a vzdálených světů ve snaze ukázat, že se věci mohou jevit jinak. A nikdy nepřestane udivovat nazíráním krásy nebo ošklivosti toho, kdo mačká spoušť.

Věříme, že za pět let působení Galerie Valchařská se podařilo představit fotografii v jejích rozsáhlých polohách od těch intimně osobních až po abstraktně schematické.

Co bychom popřáli galerii do budoucna? Aby v návštěvnících dokázala neustále probouzet touhu po objevování a odkrývání všech zákoutí neskutečně pestrého a bohatého světa fotografie a aby se stala místem dlouhodobé inspirace a příjemných setkání.

Poděkování

Lukáš Bártl, Robert Filka, Kateřina Havlíčková, Jana Helbichová, Robert Helbich, Věra Pichová, Miloš Zduba, Barbara Zemčík, všem vystavujícím, účinkujícím a těm, kteří přišli a přijdou.

Název: Galerie Valchařská 2014–2019

Koncept: Jana Helbichová

Texty: Lukáš Bártl, Jana Helbichová

Jazyková redakce a korektura: Věra Pichová

Grafika: Barbara Zemčík

Tisk: Tiskárna Helbich, a. s.

Fotografie: Jiří Hloušek, Jindřich Nejedlý, Lucia Kuklišová,
Dita Pepe, Katarína Svetlíková, Adam Kencki, Tereza Kabůrková,
Lenka Glisníková, Zuzana Šrámková, Evžen Sobek, Imrich Veber,
Terezie Foldynová, Iren Stehli, Petra Damašková, Soňa Maletz,
Michal Kalhous, Anna Khmeleva, Nikola Rácová, Matěj Skalický

www.galerievalcharska.cz

ANNA
KHMELEVA

NIKOLA
RÁCOVÁ

ZUZANA
ŠRAMKOVÁ

SOŇA
MALETZ

LENKA
GLISNÍKOVÁ

TEREZIE
FOLDYNOVÁ

LUCIA
KUKLIŠOVÁ

PETRA
DAMAŠKOVÁ

MATĚJ
SKÁLICKÝ